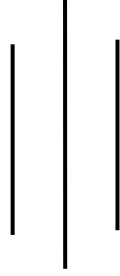

नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण
विनियमावली, २०७७

नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
२०७७

नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ तथा विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरी विदेशी विनिमयको कारोवार गर्ने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने एवम् निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकको सञ्चालक समितिले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका विनियमहरू बनाएको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस विनियमावलीको नाम “नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७” रहेको छ।
(२) यो विनियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस विनियमावलीमा :
  - (क) “आदेश वा निर्देशन वा सूचना” भन्नाले राष्ट्र बैंकले ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम समय-समयमा जारी गरेको आदेश वा निर्देशन वा सूचना सम्झनु पर्छ।
  - (ख) “इजाजतपत्र” भन्नाले राष्ट्र बैंकले विदेशी विनिमय कारोवार गर्ने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई यस विनियमावली अनुसार जारी गरेको इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ।
  - (ग) “इजाजतपत्रप्राप्त संस्था” भन्नाले खण्ड (ख) बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरेको फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ।
  - (घ) “ऐन” भन्नाले विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ सम्झनु पर्छ।
  - (ङ) “कम्पनी” भन्नाले कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम स्थापना भएको कम्पनीलाई जनाउँदछ।
  - (च) “गभर्नर” भन्नाले राष्ट्र बैंकको गभर्नर सम्झनु पर्छ।
  - (छ) “निरीक्षक” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त फर्म, कम्पनी, संस्थाको स्थलगत निरीक्षण गर्नको लागि विभागबाट खटाइएको निरीक्षण टोलीका सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले सोही कार्यको लागि खटाएका विशेषज्ञ तथा संस्था समेतलाई जनाउँदछ।
  - (ज) “निरीक्षण टोली” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त फर्म, कम्पनी वा संस्थाको स्थलगत निरीक्षण गर्नको लागि विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयबाट खटाएको निरीक्षण टोली सम्झनु पर्छ।

- (भ) “पदाधिकारी” भन्नाले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख, कम्पनी सचिव र कुनै विषयमा निर्णय गर्ने अख्तियारी प्राप्त अधिकृतस्तरको कर्मचारी सम्भन्नु पर्दछ ।
- (ज) “परिवर्त्य विदेशी मुद्रा” भन्नाले राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन र प्रसारण गरी परिवर्त्य विदेशी मुद्रा भनी तोकिदिएका विदेशी मुद्रा सम्भन्नु पर्छ ।
- (ट) “बैंक” भन्नाले बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ को उपदफा (१) बमोजिम बैकिङ्ग तथा वित्तीय कारोवार गर्न संस्थापना गरिएको वाणिज्य बैंक सम्भन्नु पर्छ ।
- (ठ) “राष्ट्र बैंक” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल राष्ट्र बैंक सम्भन्नु पर्छ ।
- (ड) “विभाग” भन्नाले राष्ट्र बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग सम्भन्नु पर्छ ।
- (ढ) “विभागीय प्रमुख” भन्नाले राष्ट्र बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागका प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- (ण) “वित्तीय संस्था” भन्नाले बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ को उपदफा (२) र (३) बमोजिमको कारोवार गर्न संस्थापना भएको विकास बैंक र वित्त कम्पनी सम्भन्नु पर्छ ।
- (त) “विदेशी मुद्रा” भन्नाले नेपाली मुद्रा बाहेकका अन्य मुद्रा सम्भन्नु पर्छ र सो शब्दले अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषबाट रकम भिक्ने विशेष अधिकार (स्पेशल ड्रइङ्ग राइट्स), एशियन करेन्सी युनिट, युरोपियन करेन्सी युनिट तथा राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन र प्रसारण गरी तोकिदिएको अन्य उपकरण समेतलाई जनाउँछ ।
- (थ) “सञ्चालक” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिको सदस्य सम्भन्नु पर्छ ।

३. **इजाजतपत्र लिनुपर्ने** : विदेशी विनिमयको कारोवार गर्ने बैंक वा वित्तीय संस्था, फर्म, कम्पनी वा संस्था र क्यासिनोले यस विनियमावली बमोजिम इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - २

बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

४. **इजाजतपत्रका लागि निवेदन दिने** : विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इच्छुक बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमय कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको लागि विदेशी विनिमय कारोवार गर्ने शाखाहरूको नाम, ठेगाना सहित अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-१(क) बमोजिमका कागजातसहित विभागमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

५. **इजाजतपत्रको शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) विदेशी विनिमय कारोवारको इजाजतपत्र प्राप्त गर्न विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले देहाय बमोजिमको शुल्क राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ :
- (क) बैंकले एकमुष्ट पाँच लाख रुपैयाँ
  - (ख) राष्ट्रिय स्तरका विकास बैंकले एकमुष्ट एक लाख रुपैयाँ
  - (ग) प्रादेशिक स्तरका विकास बैंक र सबै स्तरका वित्त कम्पनीहरूले एकमुष्ट बीस हजार रुपैयाँ
६. **इजाजतपत्र प्रदान गर्ने :** (१) विनियम ४ बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर छानबिन गरी उपयुक्त देखिएमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई विदेशी विनिमय कारोवारको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा विभागले सम्पूर्ण स्थानको लागि एउटै इजाजतपत्र प्रदान गर्नेछ । यस प्रकारको इजाजतपत्र प्रदान गर्दा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण आवश्यक पर्ने छैन ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनिमय कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको लागि विनियम ५ बमोजिमको शुल्क लिई बैंक तथा वित्तीय संस्था एवम् तिनका शाखा कार्यालयहरूलाई विदेशी विनिमय खरीद/बिक्री कारोवार तथा तोकिए बमोजिमको विदेशी विनिमय सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने गरी बढीमा पाँच वर्षको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।
  - (३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एकमुष्ट रुपमा प्राप्त गरेको इजाजतपत्रको आधारमा आफ्ना शाखाहरूबाट विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न सक्नेछन् ।
  - (४) बैंकका सम्पूर्ण शाखाहरूले कम्तिमा पनि विदेशी मुद्रा खरीदको कारोवार गर्नुपर्नेछ ।
  - (५) वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमयको कारोवार गर्ने शाखा तोक्यो त्यस्ता शाखाबाट विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न सक्नेछन् ।
  - (६) उप-विनियम (५) बमोजिम तोकिएका शाखाको अद्यावधिक विवरण सम्बन्धित संस्थाले विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
  - (७) यस विनियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि राष्ट्र बैंकले वित्तीय संस्थाका निश्चित भौगोलिक क्षेत्रका शाखाबाट विदेशी मुद्राको कारोवार गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।
७. **इजाजतपत्रको नवीकरण तथा खारेजी :** (१) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सबै स्थानबाट हुने आफ्नो विदेशी विनिमय कारोवारको लागि इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुने ३ महिना अगावै देहाय बमोजिमको शुल्क बुझाई अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची ३(क) बमोजिमका कागजात सहित विभागमा निवेदन दिनुपर्नेछ । यसरी निवेदन प्राप्त भएमा विभागले म्याद समाप्त हुने १ महिना पूर्वनै सम्पूर्ण स्थानको लागि आवश्यक पक्रिया पूरा भएको यकिन गरी इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ :

- (क) बैंकले एकमुष्ट पाँच लाख रुपैयाँ
  - (ख) राष्ट्रिय स्तरका विकास बैंकले एकमुष्ट एक लाख रुपैयाँ
  - (ग) प्रादेशिक स्तरका विकास बैंक र सबै स्तरका वित्त कम्पनीहरूले एकमुष्ट वीस हजार रुपैयाँ
- (२) म्याद समाप्त भएपछि नवीकरणको लागि निवेदन दिएमा नवीकरण शुल्कको दोब्बर रकम लिई विभागले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ ।
- (३) यो विनियमावली लागू हुनुभन्दा पहिले विभिन्न शाखाहरूको लागि छुट्टाछुट्टै इजाजतपत्र प्राप्त गरेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाले यो विनियमावली लागू भएको दुई महिनाभित्र विदेशी विनियम कारोवार गर्ने शाखाहरूको नाम, ठेगाना सहित उपविनियम (१) बमोजिमको शुल्क बुझाई नवीकरणको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ र विभागले ती बैंक तथा वित्तीय संस्थाको इजाजतपत्र नवीकरण गरी सम्पूर्ण स्थानको लागि एउटै इजाजतपत्र प्रदान गर्नेछ ।

परिच्छेद - ३

फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

८. इजाजतपत्रका लागि निवेदन दिने : (१) विदेशी विनियमको कारोवार गर्न चाहने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई राष्ट्र बैंकले देहायको प्रकृया बमोजिम इजाजतपत्र दिन सक्नेछ :-
- (क) विदेशी विनियममा कारोवार गर्न चाहने फर्म, कम्पनी वा संस्थासँग इजाजतपत्रको लागि निवेदन लिएर वा
  - (ख) विदेशी विनियमको कारोवार गर्ने स्थान/क्षेत्र किटान गरी निवेदन आव्हान गरेर ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनियमको कारोवार गर्न इच्छुक फर्म, कम्पनी वा संस्थाले अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-४(क) बमोजिमका कागजातसहित आफ्नो केन्द्रीय कार्यालय काठमाण्डौं उपत्यकाभित्र भएमा विभागमा र काठमाण्डौं उपत्यका बाहिर भएमा राष्ट्र बैंकका प्रदेशस्थित कार्यालय वा विभागमा निवेदन दिन सक्नेछन् ।
- (३) विदेशी विनियमको कारोवार गर्न निवेदन दिने फर्म, कम्पनी, संस्थाको संचालक/पदाधिकारीको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-
- (क) १८ वर्ष उमेर पूरा भएको,
  - (ख) मानसिक सन्तुलन ठीक भएको,
  - (ग) ऋण तिर्न नसकी साहूको दामासाहीमा नपरेको,

- (घ) बैंक वा वित्तीय संस्थासँगको कुनै कारोबारमा कालोसूचीमा परेको भए त्यस्तो सूचीबाट फुकुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा भएको,
- (ङ) प्रचलित कानून बमोजिम कर चुक्ता गरेको,
- (च) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसूरमा अदालतबाट सजाय पाएको भए त्यस्तो सजाय भुक्तान भएको मितिले पाँच वर्ष पुगेको,
- (छ) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाय नपाएको,
- (ज) कुनै सरकारी, सार्वजनिक वा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सेवाको पदमा बहाल नरहेको,
- (झ) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको काम कारवाहीमा बेइमानी वा बदनियत गरेको कुरा प्रमाणित नभएको,
- (ञ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरमा सजाय नपाएको ।

९. **इजाजतपत्र प्रदान गर्ने** : (१) विनियम ८ को उपविनियम (२) बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर छानबिन तथा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण गरी उपयुक्त देखिएमा विदेशी विनिमय कारोवारको लागि अनुसूची-५ को ढाँचामा विभागमा निवेदन दिनेको हकमा विभागले र राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयमा निवेदन दिनेको हकमा सम्बन्धित कार्यालयले इजाजतपत्र प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनिमय कारोवारको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न उपयुक्त देखिएका फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई विनियम ११ बमोजिमको शुल्क लिई देहाय बमोजिमका कार्य गर्ने गरी बढीमा तीन वर्षको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सकिनेछ :

- (क) होटल, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, एयरलाइन्स, कार्गो कम्पनी, ट्रेकिङ एजेन्सी लगायतका फर्म, कम्पनी वा संस्थाहरूले वा अन्य सेवा प्रदायक कम्पनी तथा संस्थाहरूले विदेशी पर्यटक तथा ऐन बमोजिम विदेशी विनिमयमा भुक्तानी गर्न सक्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई वस्तु तथा सेवा बिक्री गरे वापत विदेशी विनिमयमा हुने भुक्तानी स्वीकार गर्ने ।
- (ख) होटलहरूले राष्ट्र बैंकले तोकिएको सीमासम्म आफ्ना ग्राहकहरूलाई नगद परिवर्त्य विदेशी मुद्राको सटही प्रदान गर्ने ।

१०. **इजाजतपत्रका लागि पेश गर्नुपर्ने बैंक जमानत** : डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रति कारोवार स्थानको लागि एक लाख रुपैयाँ र मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य भएका अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्थाहरूले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने

इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रति कारोवार स्थानको लागि पचास हजार रुपैयाँ बराबरको कम्तिमा चार वर्ष अवधिको बैंक जमानत पेश गर्नुपर्नेछ ।

तर, सरकारी निकाय, सरकारी विश्वविद्यालय एवम् शैक्षिक प्रतिष्ठान तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य नभएका सामाजिक संघसंस्थाहरूले विदेशी विनिमय कारोवारको इजाजतपत्र प्राप्त गर्न यस्तो जमानत पेश गर्नुपर्ने छैन ।

११. **इजाजतपत्रको शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था** : डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रत्येक कारोवार स्थानका लागि प्रति वर्ष चार हजार रुपैयाँका दरले तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य भएका अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्था एवम् सरकारी निकायले प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष दुई हजार रुपैयाँका दरले इजाजतपत्रको शुल्क एकमुष्ट रुपमा राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ ।

१२. **इजाजतपत्रको नवीकरण तथा खारेजी** : (१) विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले देहाय बमोजिमको वार्षिक शुल्क बुझाई अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची ६(क) बमोजिमका कागजात सहित इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिएमा काठमाण्डौं उपत्यकाको हकमा विभागले र काठमाण्डौं उपत्यका बाहिरको हकमा राष्ट्र बैंकको सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ :-

(क) डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष चार हजार रुपैयाँका दरले तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य भएका अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्था एवम् सरकारी निकायले प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष दुई हजार रुपैयाँका दरले एकमुष्ट शुल्क राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ । कुनै कारणवश इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले म्याद समाप्त हुनु अगावै नवीकरणको लागि निवेदन पेश गर्न नसकेको कुरामा राष्ट्र बैंक विश्वस्त भएमा म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिन भित्र समेत सोही बमोजिमको शुल्क लिई राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिमको अवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिदेखि एक वर्षसम्म निवेदन दिएमा जरिवाना रकम लिई इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सकिनेछ । यस्तो जरिवाना रकम नवीकरण शुल्कका अतिरिक्त प्रत्येक महिनाको लागि नवीकरण शुल्कको दोब्बर रकम हुनेछ ।

(ग) खण्ड (ख) बमोजिमको समयावधि भित्र समेत इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा बैंक जमानत जफत भई इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

(घ) इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै इजाजतपत्र खारेजीका लागि निवेदन दिएमा इजाजतपत्र रद्द गरी बैंक जमानत फुकुवा गर्न स्वीकृति दिन सकिनेछ ।

- (ड) इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र बैंक जमानत फुकुवाको लागि निवेदन पेश गरेमा सो मितिसम्मको खण्ड (ख) बमोजिम जरिवाना असुल गरी यस्तो बैंक जमानत फुकुवा गरिनेछ ।
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको कारोवार गर्न खोलिएको खाता त्यस्तो इजाजतपत्रको अवधि बहाल रहेसम्म मात्र सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको तीस दिनसम्म पनि इजाजतपत्र नवीकरण भएको प्रमाण वा विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयको खाता संचालनको स्वीकृतिपत्र पेश नगरेमा त्यस्ता खाता सञ्चालनमा पूर्ण रुपमा रोक लगाउनु पर्नेछ । तर विदेशीलाई वस्तु वा सेवा बिक्री गरी प्राप्त रकम त्यस्ता खातामा जम्मा मात्र गर्ने गरी स्वीकार गर्न सकिनेछ । खाता पूर्ण रुपमा सञ्चालन गर्नका लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्ने विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयको पूर्वस्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

क्यासिनोलाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

१३. इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिने : विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इच्छुक विनियम ८ को उपविनियम (३) बमोजिम योग्यता भएका क्यासिनोले विदेशी विनिमय कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको लागि अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-७ बमोजिमका कागजात सहित विभागमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।
१४. इजाजतपत्र शुल्क र बैंक जमानत सम्बन्धी व्यवस्था : क्यासिनोले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रति कारोवार स्थानको लागि पच्चीस लाख रुपैयाँ बराबरको चौबीस महिना अवधिको बैंक जमानत र इजाजतपत्र शुल्क बापत एक लाख रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ ।
तर आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको हकमा प्रति कारोवार स्थानको लागि दश लाख रुपैयाँ बराबरको चौबीस महिना अवधिको बैंक जमानत र इजाजतपत्र शुल्क बापत ५० हजार रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ ।
१५. इजाजतपत्र प्रदान गर्ने : विनियम १३ बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर छानबिन तथा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण गरी उपयुक्त देखिएमा विदेशी विनिमय कारोवारको लागि अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा विभागले बढीमा एक वर्षसम्मको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सक्नेछ ।
१६. इजाजतपत्रको नवीकरण तथा खारेजी : (१) क्यासिनोले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै नवीकरण शुल्क एक लाख रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको भौचर तथा अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-९ बमोजिमका कागजातहरू सहित नवीकरणको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ । तर आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको हकमा नवीकरण शुल्कबापत पचास हजार रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

यस भन्दा अगाडि इजाजतपत्र प्राप्त गरिसकेका क्यासिनोहरूले नवीकरणको लागि निवेदन पेश गर्दा विनियम १४ बमोजिमको बैंक जमानत पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (२) उप विनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण नगराएमा म्याद समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र नवीकरणको लागि निवेदन दिएमा नवीकरण शुल्कको दोब्बर रकम लिई इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
- (३) उप विनियम (२) बमोजिमको अवधिभित्र समेत इजाजतपत्र नवीकरण नगर्ने क्यासिनोको बैंक जमानत जफत गरी इजाजतपत्र रद्द गरिनेछ ।

परिच्छेद - ५

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको काम, कर्तव्य

१७. विदेशी विनिमयको कारोवार गर्दा पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू : (१) विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानून तथा सो अन्तर्गत राष्ट्र बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्नु पर्नेछ :-

- (क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो इजाजतपत्रमा उल्लेख भए बमोजिमको विदेशी विनिमय कारोवार मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी मुद्राको कारोवारको हिसाब किताब दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।
- (ग) इजाजतपत्रप्राप्त होटलहरूले आफ्ना ग्राहकलाई अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा फरेन एक्सचेञ्ज इनक्यासमेण्ट रिसिप्ट (FEER) जारी गरी राष्ट्र बैंकले तोकिएको सीमासम्म परिवर्त्य विदेशी मुद्रा सटही सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछन् ।
- (घ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी नागरिकबाट स्वदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा FEER वा ATM वा POS मेशिनको रसिदले खामेसम्मको नेपाली रुपैया मात्र स्वीकार गर्नुपर्नेछ र उक्त भुक्तानी लिँदा FEER को पछिल्लो भागमा अनिवार्य रुपले दरपिठ गरी सो को प्रमाण राख्नुपर्नेछ ।
- (ङ) प्रत्येक आर्थिक वर्षको हिसाब किताबको प्रचलित कानूनले निर्धारण गरेको समयावधिभित्र लेखापरीक्षण गराई सोको एक प्रति विद्युतीय माध्यमबाट विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले बैंकबाट प्रदान भएको इजाजतपत्रमा तोकिएका कार्यहरू बाहेक विदेशी विनिमय सम्बन्धी अन्य कुनैपनि कारोवार गर्न पाउने छैन ।
- (छ) विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र सर्वसाधारणले देख्ने गरी कारोवार गर्ने स्थानमा राख्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाको हकमा आफूले प्राप्त गरेको इजाजतपत्रको

प्रतिलिपि विदेशी विनियमको कारोवार गर्ने सबै स्थानमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी राख्नुपर्नेछ ।

- (ज) ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम वा राष्ट्र बैंकद्वारा जारी गरिएका परिपत्र, आदेश तथा निर्देशन विपरीत कामकाज भएको पाईएमा जुनसुकै बखत राष्ट्र बैंकबाट प्रदान भएको विदेशी विनियम कारोवार गर्ने इजाजतपत्र निलम्बन वा खारेज गरी प्रचलित कानून बमोजिम थप कारवाही समेत हुन सक्नेछ ।
- (झ) विदेशी विनियमको कारोवार अन्तर्गत विदेशी मुद्रामा कारोवार गर्दा वा भुक्तानी लिँदा प्रचलित परिपत्रको अधिनमा रही निर्धारित दरमा मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (ञ) विदेशी विनियमको कारोवार गर्दा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रचलित कानूनको पालना गर्नुपर्नेछ ।
- (ट) इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले राष्ट्र बैंकबाट निरीक्षण गर्न खटाइएका निरीक्षकहरूले माग गरेको विवरण तथा कागजात उपलब्ध गराउनुका साथै निरीक्षकलाई निरीक्षण सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -६

निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था

१८. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने : (१) राष्ट्र बैंकले आवश्यकतानुसार जुनसुकै समयमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।
१९. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण मापदण्ड तयार गरी लागू गर्नुपर्ने: (१) राष्ट्र बैंकले निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका मापदण्डका आधारमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको विदेशी विनियम कारोवारको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।
- (२) उप विनियम (१) बमोजिमको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी मापदण्ड विभागको विभागीय प्रमुखले स्वीकृत गर्नेछ ।
२०. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका प्रकार: राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण देहाय बमोजिम गर्नेछ :-
- (क) स्थलगत निरीक्षण :
- (१) नियमित स्थलगत निरीक्षण : राष्ट्र बैंकले निरीक्षण टोली खटाई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको स्थलगत निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ । निरीक्षण टोलीले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानून तथा सो अन्तर्गत बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरू पालना भए नभएको सम्बन्धमा निरीक्षण गर्नेछ ।

- (२) विशेष/आकस्मिक निरीक्षण : सार्वजनिक सञ्चार माध्यम, विभिन्न सरकारी एवं अन्य निकायहरूको अनुरोध/निर्देशन/आदेश, उजुरी एवं अन्य श्रोतबाट प्राप्त जानकारी समेतको आधारमा कुनै इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनियमितता गरिरहेको, सर्वसाधारणलाई गलत सूचना प्रवाह गरिरहेको, गैरकानुनी कारोवार गरिरहेको, विनियम ३६ बमोजिम पेश गरेका विवरणहरूमा गम्भीर प्रकृतिका कैफियतहरू देखा परेको कुरा राष्ट्र बैंकले महसुस गरेमा विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयले निरीक्षण टोली खटाई विशेष/आकस्मिक निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (३) लक्षित निरीक्षण : राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कुनै विशेष कारोवार समेटने गरी लक्षित निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (४) अनुगमन निरीक्षण : स्थलगत निरीक्षण तथा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका कैफियतहरूको सुधार गर्न दिईएका निर्देशनहरूको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पेश गरेका कागजातप्रति राष्ट्र बैंक विश्वस्त हुन चाहेमा वा राष्ट्र बैंकले अनुगमन निरीक्षण गर्न आवश्यक ठानेमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कारोवार स्थलमा गई वा विस्तृत विवरण वा सूचनाहरू राष्ट्र बैंकमा भिकाई अनुगमन निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (ख) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण : राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाबाट प्राप्त सूचना, जानकारी एवम् विवरणको आधारमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।

२१. **निरीक्षण टोली खटाउने** : (१) राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामा स्थलगत निरीक्षण गर्न निरीक्षण टोली खटाउन सक्नेछ ।

- (२) उपविनियम (१) बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीमा एकजना टोली प्रमुख र आवश्यकता अनुसार अन्य सदस्य रहनेछन् ।
- (३) उपविनियम (१) बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीले मागेको लगत, तथ्यांक, विवरण, सूचना, कम्प्युटर तथा अन्य विद्युतीय माध्यमबाट सृजना गरिएको कार्यक्रम, वित्तीय नियन्त्रण प्रणाली वा आवश्यक अन्य कागजात तोकेको समयभित्र निरीक्षण टोलीलाई उपलब्ध गराउने, हेर्न वा जाँच दिने, नगद परीक्षण गर्न सहयोग गर्ने कर्तव्य सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीको हुनेछ ।
- (४) उपविनियम (२) बमोजिम निरीक्षण गर्ने अधिकारीले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीसँग निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा आवश्यक देखेमा काम कारवाहीको सम्बन्धमा लिखित रूपमा बयान गराउन सक्नेछ ।
- (५) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा कुनै कैफियत देखिएमा निरीक्षण गर्ने अधिकारीले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी निरीक्षण तथा

सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले यसरी दिएको निर्देशनको जानकारी यथाशिघ्र राष्ट्र बैकलाई दिनुपर्ने छ ।

- (६) टोली सदस्यले टोली प्रमुखद्वारा सुम्पिएको निरीक्षण सम्बन्धी कार्य र जिम्मेवारी लगनशीलता तथा इमान्दारीपूर्वक सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
- (७) टोली सदस्यले आफूले सम्पादन गर्ने निरीक्षण कार्यसँग सम्बन्धित विषयमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका कर्मचारीसँग सोधपुछ गरी आवश्यक जानकारी लिन सक्नेछ । तर, इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको व्यवस्थापनसँग छलफल गर्नु परेमा टोली प्रमुख मार्फत गर्नु पर्नेछ ।
- (८) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको क्रममा कुनै सम्बेदनशील विषय देखिएमा टोली प्रमुखले विभागीय वा कार्यालय प्रमुखलाई तत्कालै मौखिक वा लिखितरूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (९) यस विनियम बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीको कामकारवाहीको अनुगमन गर्नका लागि विभागीय प्रमुखले निर्देशकलाई खटाउन सक्नेछ ।

२२. **निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको आचार संहिता :** (१) प्रत्येक निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले देहाय बमोजिमको आचारसंहिता पालना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूले उच्च निष्ठा एवम् मनोबल सहित स्वतन्त्र रूपमा आफ्नो कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले निरीक्षण गरिने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थासँग उच्च व्यवसायिक तथा शिष्ट व्यवहार गर्नु पर्नेछ । इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका ग्राहकहरूसँग सम्पर्क गर्दा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको पदाधिकारीको उपस्थितिमा सम्पर्क गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षक स्वयम् वा निजको एकाघर परिवारको सदस्यको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामा कुनै पनि प्रकारको संलग्नता रहेको भएमा सोको जानकारी निरीक्षण पूर्व विभागीय वा कार्यालय प्रमुखलाई दिनु पर्नेछ ।
- (ङ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले उच्च नैतिक चरित्र कायम गर्दै लक्ष्य उन्मुख रही व्यक्तिगत हित संलग्न हुने सबै प्रकारका अवस्थाबाट टाढा रहनु पर्नेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गरिने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाद्वारा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रम बाहेकका पार्टी, भोज आदिमा सरिक हुनु हुँदैन ।
- (च) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले निरीक्षणको सिलसिलामा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रश्न उठाउन, समालोचना गर्न वा सुभाष दिनु सक्नेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध सूचना तथा विवरणहरू सम्बन्धित पदाधिकारी र अख्तियारवाला संस्थाहरू बाहेक अन्यत्र प्रवाह गर्नु हुँदैन ।

- (छ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका क्रियाकलापलाई व्यवस्थापन गर्ने प्राथमिक दायित्व सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको हो भन्ने कुरा निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकले सदैव मनन गर्नु पर्नेछ ।
- (ज) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले डर, त्रास, धाक, धम्की, लोभ, लालच, प्रतिशोध, आस्था, मोलाहिजा आदिमा नपरी स्वतन्त्र र निर्भिकरूपले आफ्नो कर्तव्य निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।
- (झ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले आफ्नो निजी काम तथा स्वार्थको लागि कुनै पनि प्रकारका कार्य गर्नु गराउनु हुँदैन र इजाजतपत्रप्राप्त व्यक्तिबाट कुनै पनि प्रकारका उपहारहरू लिनु हुँदैन ।
- (ञ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कामकारवाही सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम प्रचलित कानून तथा बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको जानकारी राख्नुपर्नेछ ।

२३. **विभागीय कारवाही हुनसक्ने** : (१) विनियम २२ बमोजिम उल्लेखित आचारसंहिताको पालना गर्नु सम्बन्धित निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको कर्तव्य हुनेछ ।

- (२) निरीक्षण प्रतिवेदन वा सोसँग सम्बन्धित कुनै पनि विवरण तयार गर्दा ऐन, प्रचलित कानून, नियम, आदेश, निर्देशन तथा सूचनाको अधीनमा रही कार्य गर्नु सम्बन्धित निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको कर्तव्य हुनेछ ।
- (३) उप-विनियम (१) र (२) बमोजिमका प्रावधानहरू पालना नगर्ने निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकलाई प्रचलित नेपाल राष्ट्र बैंक कर्मचारी सेवा विनियमावली बमोजिम विभागीय कारवाही हुनेछ ।

२४. **निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणमा संलग्न कर्मचारीको सुरक्षा** : (१) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा कुनै पनि प्रकारको अनधिकृत प्रभाव पारेमा विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

- (२) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका क्रममा आईपर्ने कर्मचारीको सुरक्षा जोखिम सम्बन्धमा सम्बन्धित कर्मचारीबाट जानकारी प्राप्त भएपछि विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले सुरक्षाको व्यवस्थाका लागि आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित सुरक्षा निकायको सहयोगका लागि लेखी पठाउन सक्नेछ ।
- (३) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका क्रममा सुरक्षा सम्बन्धी जोखिम उत्पन्न हुने भएमा विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले सम्बन्धित कर्मचारीलाई सो कार्य सम्पन्न नहुँदै त्यस्तो कार्यबाट फिर्ता बोलाउन सक्नेछ ।

- (४) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणमा संलग्न कर्मचारीले कर्तव्य पालनाको क्रममा सुपरिवेक्षकीय दायित्व निर्वाह गर्दा असल मनसायले गरेको कार्यको प्रतिरक्षा राष्ट्र बैंकले गर्नेछ तथा सोबाट उत्पन्न हुने कुनै पनि प्रकारको कानुनी दायित्व निजले व्यक्तिगत रूपमा व्यहोर्नु पर्ने छैन ।
- (५) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पेश गरेका सूचना, तथ्याङ्क, विवरण, प्रतिवेदन तथा कागजातहरू सही, यथार्थपरक एवम् वास्तविक नभई फरक पर्न गएमा गलत सूचना सम्प्रेषणका कारण उत्पन्न हुने जोखिम प्रति निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षक जवाफदेही हुने छैन ।
- (६) कर्मचारी सुरक्षाका लागि विभागले पर्याप्त सतर्कता अपनाउने छ । कुनै पनि कर्मचारीलाई कर्तव्य पालनाका क्रममा व्यक्तिगत रूपमा असुरक्षित हुने अवस्था सिर्जना हुन नदिन विभागले आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (७) निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा सो सम्बन्धी कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा अन्य पक्षबाट हुने कानुनी कारवाहीको प्रतिरक्षा गभर्नरको स्वीकृतिमा बैंकले गर्नेछ ।

२५. निरीक्षण प्रतिवेदन : (१) निरीक्षण टोलीले निरीक्षण कार्य समाप्त गरी कार्यालयमा उपस्थित भएको सात कार्य दिन भित्र निरीक्षण प्रतिवेदन विभागीय वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । निरीक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा निरीक्षणको उद्देश्य तथा विभागीय वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखको निर्देशनमा आवश्यकतानुसार देहायका विषयवस्तु समावेश गरी तयार गर्नु पर्नेछ:-

- (क) निरीक्षणको उद्देश्य, क्षेत्र तथा प्रकार
  - (ख) निरीक्षण अवधि,
  - (ग) वित्तीय विश्लेषण,
  - (घ) सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्था पालनाको अवस्था
  - (ङ) निरीक्षणको क्रममा देखिएका प्रमुख कैफियतहरू,
  - (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई दिइने सुझाव/निर्देशन,
  - (छ) निरीक्षणको निष्कर्ष र
  - (ज) विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले तोकेका तथा आवश्यक ठानेका अन्य विवरणहरू ।
- (२) निरीक्षण प्रतिवेदनमा निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई निर्देशन दिनुपर्ने भए सो समेत खुलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।

२६. गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन: (१) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षणको प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा तयार गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उप-विनियम (१) बमोजिम तयार गरिने प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिनाभित्र तयार गरी विभागीय वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
२७. प्रतिवेदन कार्यान्वयन कार्यविधि: (१) विभागले सबै प्रकारका निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयन भए/नभएको अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उप-विनियम (१) बमोजिम अनुगमन गर्दा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थासँग माग गरेका नीति, कार्ययोजना तथा अन्य कागजातहरू पर्याप्त भए/नभएको अध्ययन एवम् विश्लेषण समेत गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ७

कसुर, दण्ड सजाय र कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था

२८. नियमन उल्लङ्घन गरेको मानिने : विदेशी विनियमको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानून तथा सो अन्तर्गत राष्ट्र बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको पालना गरेको नदेखिएमा यस विनियमावली बमोजिम नियमन उल्लङ्घन गरेको मानिनेछ ।
२९. कारवाही सम्बन्धमा : विनियम २५ बमोजिम तयार गरिएको प्रतिवेदनमा उल्लिखित कैफियतको प्रकृति हेरी राष्ट्र बैंकले कारवाही गर्नुपर्ने भए राष्ट्र बैंकले र नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने भए सो निकायलाई आवश्यक छानविन तथा कारवाहीका लागि लेखी पठाइनेछ ।
३०. नियमन उल्लङ्घन गरेमा हुने सजाय तथा जरिवाना : (१) विनियम २८ बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई बैंकले देहाय बमोजिमको एक वा एकभन्दा बढी सजाय वा जरिवाना वा दुवै गर्न सक्नेछ ।
- (क) सचेत गराउने,
- (ख) लिखित चेतावनी दिने,
- (ग) विदेशी विनियमको कुनै वा सबै कारोवारमा रोक लगाउने,
- (घ) बैंकमा रहेको नगद धरौटी जफत गर्ने वा जमानतबाट असुल गर्ने,
- (ङ) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति हेरी दश लाख रुपैयाँसम्म नगद जरिवाना गर्ने,
- (च) इजाजतपत्र निलम्बन वा रद्द गर्ने ।

३१. नियमन उल्लङ्घन गरेमा सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई हुने सजाय तथा जरिवाना :

- (१) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियम वा राष्ट्र बैंकले जारी गरेको आदेश वा निर्देशन इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाका पदाधिकारीले उल्लङ्घन गरेमा वा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको सिलसिलामा राष्ट्र बैंक वा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले माग गरेको कागजात, विवरण वा तथ्याङ्क तोकिएको समयभित्र पेश नगरेमा त्यस्तो सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई राष्ट्र बैंकले देहाय बमोजिमको सजाय गर्न सक्नेछ :-
- (क) सचेत गराउने वा लिखित चेतावनी दिने,
(ख) नसिहत दिने,
(ग) पाँच लाख रुपैयाँसम्म नगद जरिवाना गर्ने,
(घ) निलम्बनमा राख्ने ।
- (२) दफा (१) बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेमा त्यस्तो सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई विभागीय कारवाहीको लागि राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित संस्थालाई लेखी पठाउन सक्नेछ ।

३२. आर्थिक जरिवाना र सजायको कार्यविधि : (१) विनियम ३० र ३१ बमोजिम आर्थिक जरिवाना वा सजाय गर्दा विभागले देहायको कार्यविधि अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।

- (क) विनियम २८ बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेको देखिएमा उल्लङ्घनको विवरण उल्लेख गरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्था वा पदाधिकारीलाई पन्ध्र दिनको म्याद दिई लिखित स्पष्टीकरण सोध्नु पर्नेछ । आरोपित संस्था वा पदाधिकारीले पन्ध्र दिनभित्र लिखित स्पष्टीकरण पेश गर्नुपर्नेछ । तोकिएको म्यादभित्र लिखित स्पष्टीकरण पेश नगरेमा वा पेश गरेको स्पष्टीकरण चित्त बुझ्दो नभएमा उक्त संस्था तथा पदाधिकारीलाई विनियम ३० र ३१ बमोजिमको कारवाही अगाडि बढाउन कुनै बाधा पर्ने छैन ।
- (ख) आरोपित संस्था वा पदाधिकारीले नियमन उल्लङ्घन उपर असहमति व्यक्त गरेको व्यहोरा चित्त बुझ्दो भएमा विभागले त्यस्तो आरोपलाई संशोधन, सीमित वा खारेज गर्न सक्नेछ ।
- (ग) प्रथम पटक सोधिएको लिखित स्पष्टीकरण पेश गरेपछि उक्त स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नभएमा प्रस्तावित सजाय गर्नुअघि विभागले देहायको कुराहरू उल्लेख गरी आरोपित संस्था वा पदाधिकारीलाई प्रस्तावित जरिवाना वा सजायको बारेमा आफ्नो सफाई पेश गर्न सात दिनको म्याद दिई लिखित सूचना दिनु पर्नेछ ।
- (१) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति,
(२) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति अनुरूप लगाउन सकिने जरिवानाको रकम वा प्रस्तावित सजाय र

- (३) नियमन उल्लङ्घनको संक्षिप्त व्यहोरा ।
- (२) उपविनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विनियम ३० र ३१ को खण्ड (क) र (ख) अन्तर्गतको सजाय गर्दा कुनै पनि किसिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्ने छैन ।

परिच्छेद - ८

विविध

३३. **सुरक्षा व्यवस्था** : (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो कारोवारको लागि चाहिने सुरक्षा एवं बीमा लगायतका सम्पूर्ण व्यवस्था आफै मिलाउनु पर्नेछ ।
- (२) पूर्वाधार निरीक्षणको क्रममा वा अन्य निरीक्षणको क्रममा निरीक्षण टोलीले सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था समेतको निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपविनियम (२) बमोजिम निरीक्षण गर्दा सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था अपर्याप्त भएको पाइएमा निरीक्षण टोलीले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
३४. **इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम, शेयरधनी/साभेदार तथा कारोवारको स्थान परिवर्तन** : इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो नाम, शेयरधनी/साभेदार तथा कारोवारको स्थान परिवर्तन भएमा सोको जानकारी परिवर्तन भएको एक महिनाभित्र राष्ट्र बैंकलाई दिनुपर्दछ ।
३५. **लेखा राख्ने सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो हिसाब किताब दोहोरो लेखा प्रणालीमा आधारित नेपाल लेखामान सम्बन्धी मापदण्ड बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम नेपाल लेखामानले नसमेट्ने कुनै प्रकारको कारोवार भएको खण्डमा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान (IFRS) बमोजिम लेखा राख्नु पर्नेछ ।
३६. **विवरण पेश गर्ने** : (१) बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा विवरण तयार गरी मासिक रुपमा महिना समाप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र विद्युतीय माध्यमबाट विभाग वा राष्ट्र बैंकको सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिमको विवरणका अतिरिक्त राष्ट्र बैंकले समय समयमा माग गरे बमोजिमका विवरण पेश गर्नु सम्बन्धित विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- (३) क्यासिनोले विदेशी विनिमय कारोवार सम्बन्धमा अनुसूची-१२ देखि १९ बमोजिमका विवरणहरू मासिक रुपमा विद्युतीय माध्यमबाट विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

- (४) बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी मुद्राको कारोवार गर्दाको खरीद विवरण Online Reporting र ईमेलमार्फत तथा विदेशी मुद्रा बैंक दाखिला गरेको बैंक स्टेटमेण्ट ईमेलमार्फत मासिक रुपमा विभाग वा राष्ट्र बैंकको सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयमा पठाउनुपर्नेछ ।
- (५) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमय कारोवारको विवरण राष्ट्र बैंकले तोकेबमोजिम नियमित रुपमा ईमेल मार्फत विभागमा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (६) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले इजाजतपत्र लिएपछि वा इजाजतपत्रको नवीकरण गरेपछि कुनै नयाँ शाखाबाट विदेशी विनिमयको कारोवार शुरु गरेमा सोको जानकारी कारोवार शुरु गरेको पन्ध्र दिन भित्र विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
३७. **कारोवार बन्द गर्ने:** इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै कारणवश आफ्नो विदेशी विनिमय कारोवार बन्द गर्न चाहेमा विभाग वा कार्यालयबाट पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
३८. **बाधा अडकाउ फुकाउने:** यस विनियमावलीको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अडकाउ आइपरेमा त्यस्तो बाधा अडकाउ गभर्नरले फुकाउन सक्नेछ ।
३९. **खारेजी तथा बचाउ:** नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०६७ खारेज गरिएको छ । यो विनियमावली लागू हुनु अघि राष्ट्र बैंकले विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न प्रदान गरेका इजाजतपत्र, निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा सो सम्बन्धी सम्पूर्ण काम कारवाही यसै विनियमावली अन्तर्गत भए गरेको मानिनेछ ।

★★★

अनुसूची - १

विनियमावलीको विनियम ४ सँग सम्बन्धित

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।

विषय:- विदेशी विनियम कारोवार गर्ने इजाजतपत्र पाउँ ।

महोदय,

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम विदेशी विनियमको कारोवार गर्नका लागि इच्छुक भएकोले विदेशी विनियमको कारोवार गर्ने इजाजतपत्र पाउनको लागि यो निवेदन पेश गरेको/गरेका छु/छौं ।

विवरण

१. बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग सम्बन्धित विवरण ।
(क) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना :
(ख) वर्ग :
(ग) चुक्ता पूँजी :
२. अख्तियार प्राप्त अधिकारीको नाम :
३. मोबाईल नम्बर :
४. इमेल :
५. फोन नम्बर :
६. विदेशी विनियमको कारोवार गर्ने शाखाहरूको नाम र ठेगाना (छुट्टै सूची समावेश गर्ने)
७. कार्यकारी प्रमुखको नाम :

उपरोक्त बमोजिम मेरो/हाम्रो व्यक्तिगत विवरणहरू सत्य र ठीक छन्, भुट्टा ठहरे प्रचलित कानून बमोजिम सजाय भोग्न तयार छु/छौं । साथै, यी विवरणका अतिरिक्त अन्य विवरण आवश्यक भएमा त्यस बैंकले तोकेको अवधिभित्र पेश गर्ने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु/गर्दछौं ।

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

अनुसूची - १(क)

विनियमावलीको विनियम ४ सँग सम्बन्धित
बैंक तथा वित्तीय संस्थाले इजाजतपत्र प्राप्त गर्न निवेदनसाथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. बैंक तथा वित्तीय संस्था कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएको दर्ता प्रमाणपत्र र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त ईजाजतपत्रको प्रतिलिपि ।
२. स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
३. नेपाल राष्ट्र बैंकबाट शाखा खोल्नका लागि स्वीकृति प्राप्त गरेको पत्र वा शाखा संचालनमा आएको जानकारी नेपाल राष्ट्र बैंकलाई गराएको पत्रको प्रतिलिपि ।
४. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
५. विदेशी विनिमयको कारोवार गर्न अन्य थप कागजात आवश्यक पर्ने देखिएमा विभागले तोकिएका अन्य कागजातहरू ।
६. बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
७. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

अनुसूची - २
विनियमावलीको विनियम ६ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बैंक, विकास बैंक तथा वित्त कम्पनोहरूलाई विदेशी विनियम कारोबार गर्न प्रदान गरिएको
इजाजतपत्र

इ.प.नं.:ने.रा.बैंक (वि.वि.व्य.वि) ..... बैंक /...../.....

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री ..... लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिम विदेशी विनियम सटही कारोबार गर्नको लागि यो इजाजतपत्र दिइएको छ।

१. कारोबार गर्ने इजाजत : (१) भारतीय रुपैया खरीद र बिक्री गर्ने (२) परिवर्त्य विदेशी मुद्राहरू खरीद र बिक्री गर्ने (३) पासपोर्ट वापतको सटही दिने (४) प्रतीतपत्रको कारोबार गर्ने।
२. सटही कारोबार गर्ने स्थान : नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम ६ बमोजिम।
३. इजाजतपत्रको अवधि : .....।

शर्तहरू :

१. राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिएको विनियम दर व्यवस्था बमोजिम मात्र विदेशी विनियम खरीद/बिक्री गर्नु पर्नेछ।
२. विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी निर्देशनहरूको अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ। सो विपरित कामकाज भएको पाइएमा जुनसुकै बखत यो इजाजतपत्र निलम्बन वा खारेज गर्न सकिनेछ।
३. विदेशी मुद्रा सम्बन्धी कारोबार विवरण मासिक रूपमा विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ।
४. नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिएको समयमा सटही कारोबार बन्द गर्न पाइने छैन र तोकिएको समय अघि वा पछि सटही कारोबार गर्न समेत पाइने छैन।
५. यो इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने सम्बन्धी निवेदन म्याद समाप्त हुने तीन महिना अगावै विभागमा पेश गरिसक्नु पर्नेछ।
६. यो इजाजतपत्र सटही कारोबार गर्ने स्थानमा सबैले स्पष्टसँग देख्ने गरी टाँस गर्नु पर्नेछ। साथै, सटही कारोबार गर्ने समय र सटही दर पनि सबैले देख्ने गरी टाँस गर्नु पर्नेछ।
७. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट,

बालुवाटार, काठमाडौं।

मिति: २०.. /.. /..

निर्देशक

.....
(.....)

कार्यकारी निर्देशक

अनुसूची - ३

विनियमावलीको विनियम ७ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।

विषय:- विदेशी विनियम कारोवार गर्ने इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा ।

महोदय,

यस बैंक/वित्तीय संस्थाको तहाँबाट प्राप्त विदेशी विनियम कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको म्याद
..... मा समाप्त भएकोले सोको नवीकरण गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु/छौं ।

विवरण

१. बैंक वा वित्तीय संस्थासँग सम्बन्धित विवरण :
(क) बैंक वा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना :
(ख) वर्ग :
(ग) चुक्ता पूँजी :
२. अख्तियार प्राप्त अधिकारीको नाम :
३. मोबाईल नम्बर :
४. इमेल :
५. फोन नम्बर :
६. संस्थाको फोन नं..... फ्याक्स नम्बर :.....
इमेल :.....
७. विदेशी विनियमको कारोवार गर्ने शाखाहरूको नाम र ठेगाना (छुट्टै सूची समावेश गर्ने)
८. कार्यकारी प्रमुखको नाम :
९. नवीकरण दस्तुर बापत राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको रु..... भौचर नं.....मिति.....
१०. बैंक वा वित्तीय संस्थाको छाप:

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

अनुसूची- ३(क)

विनियमावलीको विनियम ७ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित
बैंक तथा वित्तीय संस्थाले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न निवदेन दिंदा पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखाहरूको नाम र ठेगाना ।
२. विभागले निर्धारण गरेको नवीकरण दस्तुर वापतको रकम राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
३. इजाजतपत्र नवीकरण गर्ने सम्बन्धमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक समितिले गरेको निर्णयको उतार ।
४. कर चुक्ता गरेको वा कर विवरण बुझाएको निस्सा ।
५. विदेशी विनिमयको कारोवार इजाजतपत्र नवीकरण गर्न आवश्यक पर्ने देखिएमा विभागले तोकिएका अन्य थप कागजातहरू ।

(एकपटक पेश भईसकेका कागजातहरू परिवर्तन भएमा मात्र पेश गर्नुपर्नेछ ।)

मिति: .....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।

विषय:- विदेशी मुद्रा कारोवार गर्ने इजाजतपत्र पाउँ ।

महोदय,

यस संस्थाले ..... व्यवसाय सञ्चालन गरी कारोवार शुरु गरेकोले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम विदेशी विनियम नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ अनुसार विदेशी मुद्रा कारोवार गर्ने इजाजतपत्र पाउन अनुरोध गर्दछु/छौं ।

विवरण

१. संस्थाको नाम (नेपालीमा) .....
(अंग्रेजीमा) (BLOCK LETTER).....
२. संस्थाको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला.....
गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका.....
२. संस्था दर्ता मिति:..... दर्ता नम्बर.....
३. आयकर (PAN) दर्ता मिति:..... दर्ता नम्बर.....
४. उद्योग दर्ता भएको नेपाल सरकारको विभाग/कार्यालयको नाम:.....
५. नेपाल सरकार, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखाको इजाजतपत्र प्राप्त मिति:..... इजाजतपत्र नं.:..... इजाजतपत्रको अवधि:..... देखि..... सम्म
६. बैंक जमानत जारी भएको-
(क) बैंक /वित्तीय संस्थाको नाम:.....
(ख) रकम रु.....
(ग) मिति ..... देखि..... सम्म
७. नेपाल सरकार, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयले नेपाल राष्ट्र बैंकलाई विदेशी मुद्रा कारोवार गर्न प्रदान गरेको सिफारिसपत्रको मिति:..... प.सं.....
८. इजाजतपत्र शुल्क बापत खातामा जम्मा गरेको रकम रु..... जम्मा गरेको भौचर नं..... मिति.....
९. घरभाडा सम्झौता अनुरूप घरधनीको नाम:.....
सम्झौता मिति ..... सम्झौता बहाल रहने मिति.....
भाडा लिएको स्थानको पूरा ठेगाना.....
१०. विदेशी मुद्रा खाता खोल्ने बैंकको नाम (शाखा समेत) र ठेगाना:.....
११. संस्थाको फोन नं..... फ्याक्स नम्बर :.....
इमेल :..... सम्पर्क मोवाइल नम्बर.....
१२. संस्थाको छाप

भवदीय,

सही :
नाम :
मिति:

अनुसूची - ४ (क)

विनियमावलीको विनियम ८ को उपविनियम (२) सँग सम्बन्धित
इजाजतपत्र प्राप्त गर्न निवेदनसाथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा कम्पनी दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
२. प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि ।
३. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
४. उद्योग दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
५. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखाको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि ।
६. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयको, विदेशी मुद्रा कारोवार गर्ने सिफारिस पत्रको सक्कल प्रति ।
७. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
८. पुरा ठेगाना र प्यान नं. सहितको ट्याक्स इन्भ्वाइस र क्यास रिसिप्टको पहिलो नम्बरको एक प्रति सक्कल ।
९. प्रचलित घरभाडा कानून अनुरूप भए/गरेको घरभाडा सम्झौतापत्रको प्रतिलिपि (घरधनीको तीन पुस्ते र नागरिकताको प्रतिलिपि अनिवार्य/संस्थाको हकमा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि) ।
१०. सञ्चालक/प्रोप्राइटर/साभेदार/अशियारहरूको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा १/१ प्रति हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साइजको फोटो ।
११. विदेशी विनियम कारोवार गर्ने स्थानको लोकेसन म्याप ।
१२. कर्जा सुचना केन्द्रबाट प्रोप्राइटर/साभेदार/अशियारहरू कालो सुचीमा समावेश नभएको सक्कल पत्र ।
१३. घर वहाल कर तिरेको निस्सा ।
१४. सञ्चालकहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data) ।
१५. कम्तिमा २ जना कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data) ।
१६. संस्थाले विदेशी विनियम कारोवार गर्न प्राप्त गर्ने इजाजतपत्रको म्यादभन्दा एक वर्ष बढी अवधिको बैंक जमानत ।
१७. इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्था तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावलीले तोकेका विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित ऐन, नियम तथा कानूनद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वघोषणा ।
१८. विदेशी विनियमको कारोवार गर्न अन्य थप कागजात आवश्यक पर्ने देखिएमा विभागले तोकिएका अन्य कागजातहरू ।
१९. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम ८ को उपविनियम (२) सँग सम्बन्धित अनुसूची-४ बमोजिमको निवेदन ।
२०. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

अनुसूची- ५

विनियमावलीको विनियम ९ को उपविनियम(१) सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
होटल, ट्राभल एजेन्सी, टुर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूका लागि प्रदान गरिएको
विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र

इ.प.नं.:ने.रा.बैंक (वि.वि.व्य.वि) ...../०१/.....

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री .....
..... लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधिनमा रही देहाय बमोजिमको विदेशी विनिमय स्वीकार
गर्न यो इजाजतपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. कारोवार गर्ने इजाजत : आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा विदेशी मुद्रा स्वीकार मात्र गर्ने ।

२. सटही कारोवार गर्ने स्थान : .....

३. इजाजतपत्रको अवधि : .....

४. कारोवार गर्न स्वीकृत प्राप्त बैंक : .....

शर्तहरू:

१. व्यवसायको सिलसिलामा बुझी लिएको विदेशी मुद्रा नियमानुसार आफ्नो नगदी कितावमा आम्दानी जनाई अर्को कार्यदिनभित्र बैंकमा दाखिला गर्नुपर्नेछ र सो सम्बन्धी कागजात मासिक रूपमा विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
२. विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र, आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।
३. कारोवारको निरन्तरता, आर्जन गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको परिमाण, नीति निर्देशनको परिपालनाको स्थितिलाई दृष्टिगत गरेर मात्र अर्को अवधिको लागि इजाजतपत्र नवीकरण गर्ने कारवाही चलाइने छ ।
४. यो इजाजतपत्र आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ठाउँमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्ने छ ।
५. जुन स्थानको लागि विदेशी मुद्रा कारोवार गर्न इजाजतपत्र दिइएको हो सोही स्थानको लागि मात्र यो इजाजतपत्र उपयोग गर्न पाइने छ ।
६. यो इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिले ३० दिनसम्मका लागि मात्र विदेशी मुद्रा खाता सञ्चालन गर्न सकिने छ ।
७. कारोवार गर्ने विदेशी मुद्राको विनिमय दर सबैले देख्ने गरी टाँस गर्नुपर्ने छ ।
८. यो इजाजतपत्रको नवीकरण ..... भित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।
९. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट

बालुवाटार, काठमाडौं ।

मिति: २० ..../.../..

(.....)

सहायक निर्देशक

(.....)

उप निर्देशक

अनुसूची- ६

विनियमावलीको विनियम १२ को उपविनियम (१) संग सम्बन्धित
होटल, ट्राभल एजेन्सी, टुर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूको
इजाजतपत्र नवीकरण गर्न दिइने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।

विषय:- विदेशी मुद्रा कारोवार गर्ने इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा ।

महोदय,

यस संस्थाको तहाँबाट प्राप्त विदेशी मुद्रा कारोवार गर्ने इजाजतपत्रको म्याद .....मा समाप्त भएकोले सोको नवीकरण गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु/छौं ।

विवरण

१. संस्थाको नाम (नेपालीमा) .....
(अंग्रेजीमा) (BLOCK LETTER).....
२. संस्थाको हालको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला.....,
गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका.....मार्ग..... घर नं.....
३. संस्था दर्ता हुँदाको समयको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला.....,
गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका.....मार्ग..... घर नं.....
४. उद्योग दर्ता भएको नेपाल सरकारको विभाग/कार्यालयको नाम:.....दर्ता नं.....
५. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखाको इजाजतपत्र प्राप्त मिति:..... इजाजतपत्र नं.:.....इजाजतपत्रको अवधि:.....देखि.....सम्म
६. नवीकरण दस्तुर बापत राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको रु..... भौचर नं.....मिति.....
६. बैंक जमानत जारी भएको-
(क) बैंक /वित्तीय संस्थाको नाम:.....
(ख) रकम रु.....
(ग) मिति .....देखि.....सम्म
९. घरभाडा सम्झौता अनुरूप घरधनीको नाम:.....
सम्झौता मिति ..... सम्झौता बहाल रहने मिति.....
भाडा लिएको स्थानको पूरा ठेगाना.....
१०. विदेशी मुद्रा खाता खोल्ने बैंकको नाम (शाखा समेत) र ठेगाना:.....
११. संस्थाको फोन नं.....फ्याक्स नम्बर :.....
इमेल :..... सम्पर्क मोबाइल नम्बर.....
१२. संस्थाको छाप

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

अनुसूची- ६ (क)

विनियमावलीको विनियम १२ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित
होटल, ट्राभल एजेन्सी, टुर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूको
इजाजतपत्र नवीकरण गर्न निवेदन दिँदा पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयमा कम्पनी अद्यावधिक भएको पत्र र उद्योग दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
२. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखाको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि ।
३. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रतिलिपि ।
४. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम राष्ट्र बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
५. प्रचलित घरभाडा कानून अनुरूप भए/गरेको घरभाडा सम्झौतापत्रको प्रतिलिपि (घरधनीको तीनपुस्ते र नागरिकताको प्रतिलिपि अनिवार्य/संस्थाको हकमा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि) ।
६. अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपि ।
७. कर चुक्ता गरेको वा कर विवरण बुझाएको निस्सा ।
८. बैंकले प्रदान गरेको अघिल्लो अवधिको इजाजतपत्रको सक्कलै प्रति ।
९. इजाजतपत्र पाउन सक्ने म्याद भन्दा कमिमा १ वर्ष बढी अवधिको बैंक ग्यारेन्टी ।
१०. डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलहरूले रु.१ लाख र अन्य जुनसुकै मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य भएका फर्म,कम्पनी वा संस्था एवम् सरकारी निकायले रु.५० हजार बराबरको बैंक ग्यारेन्टी ।
११. घर बहाल तिरेको निस्सा ।
१२. यस बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रचलित कानुनी प्रावधान तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावलीले तोकेका विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित नियम, कानून तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पुर्ण पालना भएको Declaration Letter ।
१३. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम १२ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित अनुसूची-६ बमोजिमको निवेदन ।
१४. परिवर्तन भएमा मात्र पेश गर्नुपर्ने ।
  - प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको दफा,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरूको नागरिकता प्रमाणपत्र,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरूको १/१ प्रति फोटो,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरूको कर्जा सूचना केन्द्रबाट कालोसूचीमा समावेश नभएको व्यहोराको सक्कलपत्र,
  - सञ्चालकहरू को Bio Data ।
१५. इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
१६. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

अनुसूची- ७

विनियमावलीको विनियम १३ संग सम्बन्धित क्यासिनोले इजाजतपत्र लिन पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्टारको कार्यालयमा कम्पनी दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
३. उद्योग दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
४. नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी इजाजतपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
५. नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय/विभाग/कार्यालयको विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने सिफारिसपत्रको सक्कलप्रति ।
६. क्यासिनो दस्तुर वापत राष्ट्र बैंकमा रकम दाखिला गरेको सक्कल भौचर ।
७. पुरा ठेगाना र प्यान नं. सहितको ट्याक्स इन्भ्वाइस, Foreign Exchange Receipt को पहिलो नम्बरको दुई प्रति सक्कल वा Computer Generated इन्भ्वाइस/रिसिप्ट मार्फत कारोबार हुने भएमा सो बारेमा कर कार्यालयको स्वीकृति पत्रसहित नमुना प्रति ।
८. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि । (घरधनीको तीन पुस्ते र नागरिकताको प्रतिलिपि /संस्थाको हकमा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)
९. कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१०. प्रोप्राइटर/साभेदार/अंशियारहरूको फोटो ।
११. प्रोप्राइटर/साभेदार/अंशियारहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१२. कार्यालय रहेको स्थानको नक्सा ।
१३. कर्जा सूचना केन्द्रबाट प्रोप्राइटर/साभेदार/अंशियारहरू कालो सूचीमा समावेश नभएको सक्कलपत्र ।
१४. घर बहाल कर तिरेको निस्साको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१५. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम कम्तीमा दुई वर्ष म्याद भएको वित्तीय जमानतपत्र/बैंक ग्यारेण्टी ।
१६. सञ्चालकहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data) ।
१७. कम्तीमा दुई जना कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण ।
१८. राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रावधान तथा राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावली बमोजिमको विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित नियम, कानून तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वघोषणापत्र ।
१९. क्यासिनोको ग्राहक पहिचान नीति (KYC Policy) को प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२०. क्यासिनोमा नगद कारोबार सम्बन्धी Procedure Manual को प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२१. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

अनुसूची- ८
विनियमावलीको विनियम १५ सँग सम्बन्धित
नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
क्यासिनोका लागि प्रदान गरिएको विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र

इ.प.नं.: ने.रा.बैंक (वि.वि.व्य.वि) ...../०१/.....

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री ..... लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिमको विदेशी विनिमय कारोवार गर्न यो इजाजतपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. कारोवार गर्ने इजाजत : आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्ने तथा तोके बमोजिम भुक्तानी गर्ने ।
२. सटही कारोवार गर्ने स्थान : .....
३. इजाजतपत्रको अवधि : .....
४. कारोवार गर्न स्वीकृत प्राप्त बैंक : .....

शर्तहरू:

१. व्यवसायको सिलसिलामा बुझी लिएको विदेशी मुद्रा नियमानुसार आफ्नो नगदी कितावमा आम्दानी जनाई अर्को कार्यदिनभित्र बैंकमा दाखिला गर्नुपर्ने छ र सो सम्बन्धी कागजात मासिक रूपमा विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
२. विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र, आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी निर्देशनहरू अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।
३. कारोवारको निरन्तरता, आर्जन गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको परिमाण, नीति निर्देशनको परिपालनाको स्थितिलाई दृष्टिगत गरेर मात्र अर्को अवधिको लागि नवीकरण गर्न कारवाही चलाइने छ ।
४. यो इजाजतपत्र आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ठाउँमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।
५. जुन स्थानको लागि सटही कारोवार गर्न इजाजतपत्र दिइएको छ सोही स्थानको लागि मात्र यो इजाजतपत्र उपयोग गर्न पाइने छ ।
६. यो इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिनसम्मका लागि मात्र विदेशी मुद्रा खाता सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।
७. यो इजाजतपत्रको नवीकरण ..... भित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।
८. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट,

बालुवाटार, काठमाडौं ।

मिति: २०..../.../...

.....

(.....)

सहायक निर्देशक

.....

(.....)

उप निर्देशक

अनुसूची- ९

विनियमावलीको विनियम १६ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित क्यासिनोले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न निवदेन दिँदा पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा कम्पनी अद्यावधिक भएको पत्र ।
२. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
३. उद्योग दर्ताको अद्यावधिक प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
४. नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी इजाजतपत्र अद्यावधिक भएको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
५. क्यासिनोको नवीकरण दस्तुर वापत नेपाल राष्ट्र बैंकमा रकम दाखिला गरेको सक्कल भौचर ।
६. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि । (घरधनीको तीन पुस्ते र नागरिकताको प्रतिलिपि/संस्थाको हकमा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)
७. घर बहाल कर तिरेको निस्साको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
८. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोवार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम कम्तीमा दुई वर्ष म्याद भएको वित्तीय जमानतपत्र/बैंक ग्यारेण्टी ।
९. राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रावधान तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावली बमोजिमको विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना एवम् प्रचलित नियम, कानून तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वघोषणापत्र (Declaration Letter) ।
१०. परिवर्तन भएमा मात्र पेश गर्नुपर्ने ।
  - प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको दफा परिवर्तन भएमा,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरूहरूको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरूहरूको १/१ प्रति फोटो,
  - प्रोपाईटर/साभेदार/अंशियारहरू कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा समावेश नभएको व्यहोराको पत्र,
  - सञ्चालकहरूको Bio Data ।
११. अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपि ।
१२. कर चुक्ता गरेको वा कर विवरण बुझाएको निस्सा ।
१३. बैंकले प्रदान गरेको अघिल्लो अवधिको इजाजतपत्रको सक्कलै प्रति ।
१४. क्यासिनोको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
१५. नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

अनुसूची - १०

विनियमावलीको विनियम १७ को उपविनियम (१) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा जारी गर्ने रसिदको नमूना

(Name and Address of firm, company or institution)
FOREIGN EXCHANGE ENCASHMENT RECEIPT (FEER)

Receipt No.:

DATE: .....

We hereby certify that today we have purchased foreign currency as mentioned below from Mr/Mrs/Miss ..... Passport No.: ..... Nationality..... Home Address.....

Particulars Cash/Card	Currency Amount (FCY)	Exchange Rate	Total NPR	Authorized dealer's Name, address, Stamp and Signature

Foreign Currency in Words _____

Customer's Signature:

Local Address: .....

**PLEASE READ IMPORTANT INFORMATION OVERLEAF
ENDORSEMENT TO BE MADE BY AUTHORISED DEALER ACCEPTING
THEIR BILL IN RUPEES**

S.N.	Date	Kind of Service	Bill		Balance after Billing in NPR	Authorised dealer's name, address, stamp and Signature
			No. & date	NPR		

IMPORTANT INFORMATION:

1. As per prevailing Nepalese Law, it is illegal to deal in Foreign Exchange with a person other than an authorized person.
2. Please obtain proper receipt whenever you exchange money.
3. The Nepalese Rupees balance remaining with you (not for Nepalese and Indian nationals) will be converted back into US dollar at the departure exchange counter at Tribhuvan International Airport at the time of departure, on submission of encashment receipt.
4. The receipt stamped "USED" will not be considered for refund.

THIS EXCHANGE RECEIPT SHOULD BE CAREFULLY PRESERVED WHEN YOU ARE IN NEPAL.

अनुसूची - ११

विनियमावलीको विनियम ३६ का उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित
नेपाल राष्ट्र बैंकमा पेश गर्ने विदेशी मद्रा स्वीकार गरेको मासिक विवरण

(Name and Address of firm, company or institution)

Statement of Purchases

For the Month of .....

S.No.	Name of Person	Amount in USD/INR		Amount in NPR	
		Number Of Transactions	Amount	Number Of Transactions	Amount
Total					

(Name and Address of firm, company or institution)

Statement of Bank Deposited Amount

For the Month of .....

S.No.	Name of the Bank	Amount in USD/INR		Amount in NPR	
		Number Of Transactions	Amount	Number Of Transactions	Amount
Total					

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १२

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) संग सम्बन्धित
क्यासिनो खेलाडीसँग नगद विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा जारी गर्ने रसिदको नमूना

(Name and Address of Company)
FOREIGN EXCHANGE RECEIPT

Receipt No.:

DATE: .....

We hereby certify that we have received today foreign currency (Cash / Bank) as mentioned below from
Mr/Mrs/Miss ..... Passport No.: .....
Nationality..... Home Address.....

Currency	Amount in FCY	Exchange Rate	Total NPR	Remarks

Foreign Currency in Words _____

Customer's Signature: _____

Local Address: .....

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १४

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
क्यासिनो खेलाडीलाई भुक्तानी गरेको रकमको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)
Statement of Payment
For the Month of .....

S.No.	Name of Person	Currency Amount (USD/INR)	Amount in NPR	Remarks
Total				

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १५

विनियमावलीको विनियम ३६ का उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
बैंकमा जम्मा भएको रकमको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)
Statement of Bank Deposited Amount
For the Month of .....

Date	Name of the Bank	Currency	Amount in FCY		Exchange Rate	Amount in NPR
			Number Of Transactions	Amount		
Total						

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १६

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)
Statement of Receipt
For the Month of .....

S.N.	Name of Person	Currency	Amount in FCY				Exchange Rate	Amount in NPR
			Received	Won	lost	Balance		
Total								

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १७

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको भारतीय मुद्राको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)
Statement of Receipt
For the Month of .....

S.N.	Name of Person	Amount in INR				Exchange Rate	Amount in NPR
		Received	Won	lost	Balance		
	Total						

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १८

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)

Statement of Receipt

For the Month of .....

Amount in USD

S.N	Date	Currency	Previous Balance		Received		Payment		Balance		Exchange Rate	Amount in NPR.
			Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank		
Total												

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची- १९

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित
प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको भारतीय मुद्राको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)
Summary of Daily Transactions
For the Month of .....

Amount in INR

S.N	Date	Currency	Previous Balance		Received		Payment		Balance		Exchange Rate	Amount in NPR.
			Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank		
Total												

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: